

ZAŁĄCZNIK A

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia uczniów przestępczością i demoralizacją

Procedury :

- **NIEODPOWIEDNI STRÓJ** (*wyzywający, niechlujny strój, w tym również - widoczny makijaż, itp.*)
1. Natychmiastowa reakcja nauczyciela: rozmowa z uczniem na temat stroju.
  2. Powiadomienie rodziców (opiekunów prawnych) w razie niezastosowania się do zalecanej zmiany sposobu ubierania.
  3. Zrobienie stosownego zapisu w karcie/zeszytcie obserwacji ucznia zgodnie z WZO.
  4. Powiadomienie wychowawcy.
  5. Rozmowa dyscyplinująca wychowawcy z uczniem.
  6. Przeprowadzenie lekcji wychowawczej na temat dobierania stroju stosownie do miejsca i sytuacji.
  7. W przypadku braku poprawy ze strony ucznia zgłoszenie problemu do pedagoga.
  8. Rozmowa wychowawcy, pedagoga z uczniem i jego rodzicami (opiekunami prawnymi).

➤ **UŻYWANIE TELEFONU KOMÓRKOWEGO/ URZĄDZEŃ REJESTRUJĄCYCH DŹWIĘK i/lub OBRAZ NIEZGODNIE Z WARUNKAMI OKREŚLONYMI W STATUCIE SZKOŁY**

W sytuacji używania przez ucznia (niezgodnie z zapisami widniejącymi w Statucie) komórki lub urządzeń naruszających godność osobistą innych uczniów i nauczycieli, w tym urządzeń nagrywających:

1. Odebranie przez nauczyciela urządzenia elektronicznego i zdeponowanie go w sekretariacie szkoły do momentu jego osobistego odbioru przez rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz przeprowadzenie rozmowy z dzieckiem uzasadniającej, dlaczego użycie urządzenia było niedozwolone.
2. Powiadomienie rodziców (opiekunów prawnych).
3. Zrobienie stosownego zapisu w karcie/zeszytcie obserwacji ucznia zgodnie z WZO.

➤ **UCIECZKI Z POJEDYNCZYCH LEKCJI**

1. Natychmiastowe powiadomienie rodziców (opiekunów prawnych).
2. Rozmowa wychowawcy/ pedagoga szkolnego/ dyrektora szkoły z uczniem i jego rodzicami (opiekunami prawnymi) na temat przyczyn opuszczania lekcji.
3. Ustalenie warunków współpracy z rodzicami (opiekunami) w celu zwiększenia kontroli nad obecnością dziecka w szkole i określenie terminu uzupełnienia zaległości z lekcji.
4. Godziny nieobecności ucznia w szkole z powodu ucieczek pozostają nieusprawiedliwione.
5. Zrobienie stosownego zapisu w karcie/zeszytcie obserwacji ucznia zgodnie z WZO.

➤ **NIEREALIZOWANIE OBOWIĄZKU SZKOLNEGO**

1. Powiadomienie wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły.
2. Telefonicznie, lub w razie potrzeby pisemnie, powiadomienie rodziców lub opiekunów prawnych; zaproszenie do współpracy nad rozwiązaniem problemu.
3. Przeprowadzenie rozmowy z dzieckiem i rodzicami, udokumentowanie rozmowy, w tym ewentualnie spisanie kontraktu.
4. W przypadku braku współpracy ze strony rodziców wysłanie do rodziców pisemnego upomnienia o braku realizacji obowiązku szkolnego, zawierającego również informację o skierowaniu sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego w przypadku dalszego niewypełniania obowiązku szkolnego.
5. W przypadku braku efektów prowadzonych działań, po upływie siedmiu dni skierowanie przez dyrektora wniosku o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu którym jest właściwa gmina.

Wymagane dokumenty to:

- *Wniosek dyrektora szkoły o wszczęcie egzekucji administracyjnej obowiązku szkolnego i nałożenie grzywny w celu przymuszenia.*
  - *Tytuł wykonawczy wystawiony przez dyrektora szkoły z załączonym upomnieniem oraz dowodem jego doręczenia.*
6. Powiadomienie pisemne Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

➤ **UNIEMOŻLIWIANIE PROWADZENIA ZAJĘĆ**

1. Ustne upomnienie przez nauczyciela.
2. W przypadku braku pożądanej reakcji - zrobienie stosownego zapisu w karcie/zeszytcie obserwacji ucznia zgodnie z WZO.
3. W przypadku powtarzających się incydentów zakłócania przebiegu lekcji przez ucznia - powiadomienie wychowawcy klasy/ pedagoga szkolnego.
4. Przeprowadzenie przez wychowawcę i pedagoga rozmowy dyscyplinującej z uczniem oraz powiadomienie rodziców (opiekunów prawnych) o w/w fakcie.
5. W przypadku braku znaczącej poprawy w zachowaniu ucznia - rozmowa wychowawcy, pedagoga z uczniem i jego rodzicami (opiekunami prawnymi).
6. Jeżeli uczeń nadal nie wykazuje poprawy, zastosowanie mają kary ujęte w Statucie.

➤ **FALSZOWANIE DOKUMENTÓW, PODRABIANIE PODPISÓW**

1. Powiadomienie wychowawcy.
2. Rozmowa wychowawcy z uczniem wyjaśniająca okoliczności i przyczyny zdarzenia.
3. Powiadomienie rodziców (opiekunów prawnych), a gdy sprawa jest poważna - natychmiastowe wezwanie ich do szkoły.
4. Rozmowa wychowawcy, pedagoga, dyrektora szkoły z uczniem i jego rodzicami (opiekunami prawnymi).
5. Zrobienie stosownego zapisu w karcie/zeszytcie obserwacji ucznia zgodnie z WZO.
6. Możliwość zastosowania jednej z form ukarania ujętych w Statucie.

7. Zależnie od wagi zdarzenia możliwość powiadomienia odpowiednich instytucji (policji, Sądu Rodzinnego i Nieletnich).

➤ **KRADZIEŻ NA TERENIE SZKOŁY**

1. Powiadomienie wychowawcy, pedagoga, a jeżeli sytuacja tego wymaga - dyrektora szkoły.
2. Rozmowa wychowawcy lub pedagoga z uczniami (z poszkodowanym, potencjalnym sprawcą, świadkami) mająca na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia.
3. Poproszenie przez wychowawcę, pedagoga lub dyrektora (w obecności innego pracownika szkoły) podejrzanego ucznia o ujawnienie zawartości kieszeni, plecaka lub torby (itp.)

Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie dokonać czynności przeszukania – jest to czynność zastrzeżona dla policji.

4. W przypadku gdy uczeń odmawia ujawnienia zawartości kieszeni, plecaka lub torby (itp.), natychmiastowe wezwanie rodziców ucznia i ew. policji. Gdy sprawa jest poważna, dyrektor lub pedagog powiadamia policję o dokonanej kradzieży.
5. Wspólne ustalenie z rodzicami sprawcy, rodzicami poszkodowanego, sprawcą, poszkodowanym, wychowawcą, pedagogiem i ew. dyrektorem - formy i terminu zadośćuczynienia osobie poszkodowanej.
6. Zrobienie stosownego zapisu w karcie/zeszytcie obserwacji ucznia zgodnie z WZO.
7. Możliwość zastosowania jednej z form ukarania ucznia ujętych w Statucie.

➤ **UŻYWANIE WULGARYZMÓW, AGRESJA SŁOWNA**

1. Poinformowanie wychowawcy klasy.
2. Rozmowa wychowawcy, ew. pedagoga z uczestnikami zajęcia, wyjaśnienie przyczyn, załagodzenie konfliktu.
3. Zrobienie stosownego zapisu w karcie/zeszytcie obserwacji ucznia zgodnie z WZO.
4. Powiadomienie rodziców (opiekunów prawnych).
5. Gdy incydenty się powtarzają i brak widocznej poprawy pomimo bieżąco przekazywanych informacji rodzicom ucznia – wezwanie rodziców (opiekunów) do szkoły i spisanie z nimi kontraktu w obecności wychowawcy, pedagoga, dyrektora szkoły.
6. Możliwość zastosowania jednej z form ukarania ucznia ujętych w Statucie i wystąpienie do Sądu Rodzinnego i Nieletnich z prośbą o rozpoznanie co się dzieje w rodzinie ucznia.

➤ **ZACHOWANIA AGRESYWNE I STOSOWANIE PRZEMOCY FIZYCZNEJ WOBEC RÓWIEŚNIKÓW**

1. Natychmiastowa reakcja nauczyciela:
  - rozdzielenie bijących się,
  - udzielenie pierwszej pomocy poszkodowanym (jeśli jest taka potrzeba).
2. Poinformowanie wychowawcy i/lub pedagoga, a jeśli sytuacja tego wymaga – dyrektora.
3. Rozmowa wychowawcy i/lub pedagoga z uczestnikami zajęcia, wyjaśnienie przyczyn, załagodzenie konfliktu.
4. Zrobienie stosownego zapisu w karcie/zeszytcie obserwacji ucznia zgodnie

z WZO.

5. Powiadomienie rodziców (opiekunów) uczniów biorących udział w zajęciach.
6. Gdy sprawa jest poważna lub nieodpowiednie zachowania się powtarzają (pobicia, zaczepki, wulgaryzmy, itp.) wezwanie rodziców (opiekunów) do szkoły.

Podjęcie wspólnych ustaleń np.

- skierowanie ucznia na badania specjalistyczne (psychologiczne, psychiatryczne, neurologiczne) w celu otrzymania wskazówek jak dalej postępować z dzieckiem,
  - skierowanie na terapię do PPP, Poradni Zdrowia Psychicznego, itp.
  - spisanie kontraktu z uczniem, ustalenie konsekwencji za łamanie obowiązujących zasad.
7. Możliwość zastosowania jednej z form ukarania ucznia ujętych w Statucie.
  8. W przypadku powtarzających się bójek i/lub innych nieodpowiednich zachowań naruszających dobra osobiste innych osób oraz przy braku znaczących rezultatów oddziaływań wychowawczych, powiadomienie stosownych instytucji (policji, Sądu Rodzinnego i Nieletnich).

➤ **ZASTRASZANIE, WYMUSZANIE, WYWIERANIE PRESJI**

Działania wobec sprawcy:

1. Odseparowanie sprawcy od ofiary.
2. Powiadomienie wychowawcy, pedagoga (ewentualnie dyrektora).
3. Przeprowadzenie rozmowy w celu wyjaśnienia przebiegu zdarzeń (gdy jest

- to możliwe – zadośćuczynienie poszkodowanemu przez sprawcę).
4. Zrobienie stosownego zapisu w karcie/zeszytcie obserwacji ucznia zgodnie z WZO.
  5. Wezwanie rodziców (opiekunów prawnych) do szkoły oraz powiadomienie ich o zaistniałej sytuacji.
  6. W przypadku powtarzających się incydentów i braku znaczącej poprawy – ponowna rozmowa z rodzicami (opiekunami prawnych) i ustalenie systemowych działań na rzecz zmiany zachowania (skierowanie na badanie do PPP, zalecenie terapii, itp.).
  7. Gdy sytuacje niezmiennie powtarzają się, a podjęte działania zaradcze nie przynoszą znaczącej poprawy zachowania ucznia – powiadomienie przez dyrektora w porozumieniu z pedagogiem stosownych instytucji (policji, Sądu Rodzinnego i Nieletnich).
  8. Możliwość zastosowania jednej z form ukarania ucznia ujętych w Statucie.

Działania wobec ofiary:

1. Powiadomienie wychowawcy, pedagoga.
2. Przeprowadzenie rozmowy w celu wyjaśnienia przebiegu zdarzeń i udzielenie wsparcia.
3. Powiadomienie rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji.
4. Otoczenie ucznia we współpracy z pedagogiem szczególną opieką.
5. Przeprowadzenie stosownej rozmowy (wychowawca, pedagog) z pozostałymi uczniami na temat tego jak przeciwdziałać aktom mobbingu. Wskazanie rodzicom ofiary przemocy instytucji, w których można uzyskać dodatkową pomoc dla dziecka.

➤ AKTY WANDALIZMU/ NISZCZENIA MIENIA INNYCH

UCZNIÓW

1. Poinformowanie wychowawcy klasy. W przypadku poważnych zniszczeń – powiadomienie pedagoga i dyrektora.
2. Przeprowadzenie z uczniem rozmowy, w celu rozpoznania przyczyn aktu wandalizmu.
3. Wezwanie rodziców (opiekunów) do szkoły.
4. Ustalenie wspólnie z rodzicami (opiekunami prawnymi) sprawcy i sprawcą (ew. z uczniem poszkodowanym i jego rodzicami) sposobu oraz terminu naprawienia wyrządzonych szkód.
5. Zrobienie stosownego zapisu w karcie/zeszytcie obserwacji ucznia zgodnie z WZO.
6. Możliwość zastosowania jednej z form ukarania ucznia ujętych w Statucie.

➤ **ATAKI W STOSUNKU DO NAUCZYCIELI** (*agresja słowna, wulgaryzmy*)

1. Powiadomienie dyrektora, wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego o zaistniałym fakcie.
2. Powiadomienie rodziców (opiekunów) ucznia.
3. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
4. Zrobienie stosownego zapisu w karcie/zeszytcie obserwacji ucznia zgodnie z WZO.
5. Rozmowa uczeń-rodzic (opiekun)-nauczyciel-dyrektor celem ustalenia przyczyny takiego zachowania, sposobu naprawienia relacji z nauczycielem, uświadomienie rodzicom konieczności pracy nad zmianą zachowania dziecka.
6. Przeproszenie nauczyciela przez ucznia (w obecności świadków zdarzenia,

klasy).

7. W przypadku powtarzających się aktów wulgarnego zachowania w stosunku do nauczyciela powiadomienie stosownych instytucji (Policji, Sądu Rodzinnego i Nieletnich).
8. Możliwość zastosowania jednej z form ukarania ucznia ujętych w Statucie.

➤ **AGRESJA FIZYCZNA W STOSUNKU DO NAUCZYCIELI**

1. Poinformowanie o zaistniałej sytuacji dyrektora, wychowawcy, pedagoga szkolnego.
2. Natychmiastowe wezwanie rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy do szkoły.
3. Zrobienie stosownego zapisu w karcie/zeszytcie obserwacji ucznia zgodnie z WZO.

Jeśli doszło do uszkodzenia ciała nauczyciela:

- *udzielenie pomocy medycznej,*
  - *zabezpieczenie miejsca zdarzenia,*
  - *powiadomienie policji.*
4. Rozmowa uczeń- rodzic (opiekun)- nauczyciel - dyrektor celem ustalenia przyczyny takiego zachowania, sposobu naprawienia relacji ucznia z nauczycielem, uświadomienie rodzicom konieczności pracy nad zmianą zachowania dziecka.
  5. Przeproszenie nauczyciela przez ucznia (w obecności świadków zdarzenia, klasy).
  6. W przypadku powtórzenia się aktu przemocy (słownej lub fizycznej) w stosunku do nauczyciela, powiadomienie stosownych instytucji

(prokuratury/ policji, Sądu Rodzinnego i Nieletnich).

7. Możliwość zastosowania jednej z form ukarania ucznia ujętych w Statucie.

➤ **UZYSKANIE INFORMACJI, ŻE UCZEŃ UŻYWA ALKOHOŁU LUB INNYCH ŚRODKÓW W CELU WPROWADZENIA SIĘ W STAN ODURZENIA BĄDŹ PRZEJAWIA INNE SPOŁECZNIE RAŻĄCE ZACHOWANIA ŚWIADCZĄCE O DEMORALIZACJI**

1. Powiadomienie wychowawcy, pedagoga szkolnego, dyrektora szkoły.
2. Podjęcie próby ustalenia w trakcie rozmowy z uczniem czy informacja znajduje potwierdzenie w faktach.
3. Wezwanie do szkoły rodziców (opiekunów) ucznia i przekazanie im treści ustaleń.

W przypadku potwierdzenia się informacji, wychowawca, pedagog, dyrektor zobowiązują ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, a rodziców - do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Stosowanie do wagi informacji, powinno się rodzicom wskazać instytucje, w których mogliby uzyskać konkretną pomoc.

4. Zrobienie stosownego zapisu w karcie/zeszytcie obserwacji ucznia zgodnie z WZO.
5. Możliwość zastosowania jednej z form ukarania ucznia ujętych w Statucie.
6. Gdy rodzice odmawiają współpracy i nie stawiają się na wezwania, a napływają wiarygodne informacje o demoralizacji dziecka, pedagog w porozumieniu z dyrektorem powiadamia pisemnie o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny i Nieletnich.
7. Gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie (pomimo współpracy rodziców

ze szkołą) nie przynosi oczekiwanych rezultatów, pedagog w porozumieniu z dyrektorem powiadamia Sąd Rodzinny i Nieletnich.

➤ **PODEJRZENIE, ŻE NA TERENIE SZKOŁY ZNAJDUJE SIĘ UCZEŃ BĘDĄCY POD WPLYWEM ALKOHOLU LUB NARKOTYKÓW**

1. Powiadomienie wychowawcy, pedagoga, dyrektora szkoły.
2. Odizolowanie ucznia od reszty klasy. *Ze względu na jego bezpieczeństwo nie pozostawia się go samego.*
3. Wezwanie lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia oraz (ewentualne) udzielenie pierwszej pomocy.
4. Zawiadomienie rodziców (opiekunów), których zobowiązuje się do niezwłocznego stawienia się do szkoły w celu przejęcia opieki nad dzieckiem.

Gdy rodzice (opiekunowie) odmawiają odebrania dziecka, o pozostawieniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz po ustaleniu stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.

5. Gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu/ odurzonego odmawiają przyjscia do szkoły, a on jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia, albo zagraża życiu lub zdrowiu innych, dyrektor powiadamia o zaistniałej sytuacji policję oraz Sąd Rodzinny i Nieletnich.
6. Jeżeli ten sam uczeń ponownie pojawi się w szkole pod wpływem alkoholu lub środków odurzających, dyrektor powiadamia Sąd Rodzinny i Nieletnich.

7. Zrobienie stosownego zapisu w karcie/zeszytcie obserwacji ucznia zgodnie z WZO.
8. Możliwość zastosowania jednej z form ukarania ucznia ujętych w Statucie.

➤ **ZNALEZIENIE NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJI PRZYPOMINAJĄCEJ WYGLĄDEM NARKOTYK**

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
2. Dyrektor szkoły po uzyskaniu informacji o zaistniałej sytuacji, powiadamia policję.
3. Po przejeździe policji dyrektor przekazuje zabezpieczoną substancję oraz informacje pozyskane od uczniów na temat źródła pochodzenia znaleziska.

➤ **PODEJRZENIE, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK**

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor) żąda od ucznia wydania mu podejrzanej substancji. Może domagać się okazania zawartości torby szkolnej, kieszeni w odzieży ucznia, okazania innych przedmiotów mogących mieć związek z miejscem ukrycia substancji.

Przeszukanie odzieży i teczek ucznia możliwe jest tylko przez policję.

2. Powiadomienie wychowawcy, pedagoga oraz dyrektora szkoły o

zaistniałej sytuacji.

3. W przypadku gdy uczeń odmawia wydania substancji i okazania zawartości kieszeni ubrania, dyrektor szkoły wzywa policję.

Po przyjeździe, dokonuje ona przeszukania odzieży i przedmiotów należących do ucznia, zabezpiecza znalezione substancje i zabiera ją do analizy.

4. Gdy uczeń wyda dobrowolnie substancję, następuje jej zabezpieczenie przez dyrektora i przekazanie policji.
5. Nauczyciel całe zdarzenie dokumentuje dokładną notatką, która zostanie okazana policji.
6. Powiadomienie rodziców ucznia, będącego w posiadaniu podejrzonej sytuacji, o całym zajściu.
7. Stosowne zapisy w karcie/zeszytcie obserwacji ucznia zgodnie z WZO.
8. Możliwość zastosowania jednej z form ukarania ucznia ujętych w Statucie.

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- *posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;*
- *wprowadzanie do obrotu środków odurzających;*
- *udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;*
- *wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.*

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.

➤ **PALENIE/ POSIADANIE PAPIEROSÓW W SZKOLE**

1. Skonfiskowanie przez nauczyciela papierosów, które znajdują się w posiadaniu ucznia.
2. Zrobienie stosownego zapisu w karcie/zeszytcie obserwacji ucznia zgodnie z WZO.
3. Powiadomienie wychowawcy i pedagoga szkolnego.
4. Powiadomienie rodziców (opiekunów prawnych).
5. Rozmowa dyscyplinująca wychowawcy i pedagoga z uczniem (uświadomienie szkodliwości palenia papierosów).
6. Zobowiązanie ucznia do opracowania i zaprezentowania na forum klasy referatu (lub gazetki) na temat szkodliwości palenia papierosów.
7. W przypadku wiarygodnych informacji na temat palenia papierosów przez ucznia poza szkołą wychowawca przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z uczniem i powiadamia rodziców (opiekunów prawnych).
8. Możliwość zastosowania jednej z form ukarania ucznia ujętych w Statucie.

ZAŁĄCZNIK B

PROCEDURA „NIEBIESKIEJ KARTY”

„Przemoc w rodzinie to jednorazowe, albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”

1. Nauczyciel powiadamia w formie notatki służbowej dyrektora szkoły o podejrzeniu stosowania przemocy w rodzinie ucznia.
2. Jeżeli ofiarą przemocy w rodzinie jest uczeń, dyrektor powołuje zespół i wyznacza jego koordynatora. Celem działań zespołu jest diagnoza sytuacji rodzinnej ucznia, a także ustalenie czy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że jest on ofiarą przemocy.

W przypadku, gdy przemoc w rodzinie nie jest bezpośrednio skierowana na ucznia, szkoła zwraca się do pracownika socjalnego i do sądu rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację rodziny.

3. Koordynator Zespołu przekazuje dyrektorowi szkoły ustalenia (wynik diagnozy) dotyczące sytuacji dziecka i wspólnie podejmują decyzję o wdrożeniu procedury Niebieska Karta. Formularz Niebieska Karta część A wypełnia osoba wskazana przez dyrektora szkoły.
4. Wszczęcie procedury Niebieska Karta następuje przez wypełnienie formularza Niebieska Karta – A w obecności osoby (ucznia), co do której

- istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
5. W przypadku podejrzenia, że ofiarą przemocy jest uczeń niepełnoletni czynności przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. Dyrektor szkoły zapewnia odpowiednie warunki do przeprowadzenia takiej rozmowy (gwarantujące swobodę wypowiedzi, poszanowanie godności oraz bezpieczeństwo).
  6. Jeżeli jest podejrzenie, że sprawcami przemocy są rodzice lub opiekunowie działania przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej (krewni, powinowaci). W przypadku braku takich osób, może być nią wychowawca klasy lub pedagog szkolny.
  7. W przypadku nieobecności ucznia (ofiary przemocy) w szkole czynności podejmuje się niezwłocznie po powrocie ucznia do szkoły. Gdy istnieje przypuszczenie, że w czasie nieobecności ucznia w szkole może być zagrożone jego zdrowie/życie, szkoła powiadamia o tym policję/prokuraturę.
  8. Działania z udziałem dziecka (ucznia niepełnoletniego), co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięte przemocą w rodzinie powinny być przeprowadzone, w miarę możliwości, w obecności psychologa z poradni psychologiczno – pedagogicznej.
  9. Po wypełnieniu formularza Niebieska Karta – A, formularz Niebieska Karta – B przekazuje się rodzicowi, opiekunowi lub osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy wobec ucznia niepełnoletniego. W przypadku ucznia pełnoletniego formularz przekazuje się bezpośrednio jemu.
  10. Formularza Niebieska Karta B nie przekazuje się osobie, co do której jest podejrzenie, że jest sprawcą przemocy.
  11. Niezwłocznie, nie później niż 7 dni od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się wypełniony formularz Niebieska Karta – A do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego. Kopia formularza zostaje

w szkole, w teczce ucznia.

12. Istnieje możliwość wypełnienia formularza Niebieska Karta - A bez obecności ucznia, gdy nawiązanie bezpośredniego z nim kontaktu jest niewykonalne.
13. Wyznaczona przez dyrektora osoba udziela informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, a także o możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
14. Jeśli sytuacja tego wymaga dyrektor organizuje dostęp do pomocy medycznej.
15. Dyrektor może wyznaczyć pracownika, który będzie prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informować te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

ZAŁĄCZNIK C

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI PODEJRZENIA NADUŻYWANIA PRZEZ UCZNIĄ MEDIÓW ELEKTRONICZNYCH

Sygnały alarmowe:

- *zdecydowany spadek zainteresowania jakąkolwiek inną aktywnością niż związana z mediami elektronicznymi,*
- *zanik życia towarzyskiego poza Internetem, kontaktem telefonicznym,*
- *długotrwale obniżony nastrój, smutek, wycofanie; wyraźne pogorszenie wyników w nauce (zamiast uczyć się, osoba spędza czas np. przed komputerem, tabletem, z telefonem),*
- *problemy zdrowotne: bóle kręgosłupa, ogólna niska wydolność, bóle głowy, oczu, karku, brzucha, problemy jelitowe.*

Uwaga! Każdy z tych objawów również może być spowodowany przyczynami niezwiązanymi z uzależnieniem od mediów elektronicznych

1. Informacja o nadmiernym korzystaniu z mediów elektronicznych (np. Internetu, telefonu, komputera, tabletu) może dotrzeć do nauczyciela/pedagoga/ dyrektora z różnych źródeł: może być zgłoszona przez ucznia, rodziców, innych nauczycieli.
2. Rozmowa wychowawcy klasy/ pedagoga szkolnego z uczniem. Zebranie informacji na temat podejrzeń o uzależnieniu od mediów elektronicznych, jego formy oraz częstotliwości.
3. Kontakt z rodzicami. Poinformowanie opiekunów o obserwacjach dotyczących dziecka.
4. Zapewnienie wsparcia psychologicznego dziecku na terenie szkoły bądź polecenie specjalistycznej placówki.

5. Wsparcie informacyjne dotyczące możliwości dalszych działań w sytuacji nadużywania mediów elektronicznych, informacje dotyczące bezpośredniej pomocy specjalistycznej. (np.: Przekazanie kontaktu do zespołu pomocy w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa online Helpline.org.pl.- bezpłatny numer telefonu: 800 100 100).
6. Podjęcie interwencji prawnej w formie zgłoszenia sprawy do Sądu Rodzinnego, jeśli rodzice dziecka odmawiają współpracy i nie kontaktują się ze szkołą, a uczeń nie zaprzestaje działań, które są dla niego i/ lub innych/ krzywdzące, skutkujące np. niewywiązywaniem się z obowiązku szkolnego.
7. Dokumentacja zgłoszenia (opis podjętych przez szkołę działań, np. kontakt z rodzicami, rozmowa z uczniem, zaproponowanie pomocy psychologicznej poza szkołą).
8. Monitorowanie sytuacji (kontakt wychowawcy klasy/ pedagoga szkolnego/ dyrektora szkoły z dzieckiem i jego rodzicami, upewnienie się, czy nie jest np. potrzebne dalsze wsparcie; sprawdzanie, jak uczeń realizuje obowiązek szkolny, czy bierze udział we wszystkich zajęciach).